

НОВИЙ ПОРЯДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРУЧНИКАМИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 3-4 від 28 січня
2019 р., с. 2;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/yak-teper-zabezpechuvatimut-pidruchnikami-uchniv-ta-vchiteliv-uryad-zatverdiv-novij-poryadok>

Кабінет Міністрів затвердив новий «Порядок забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників». В ньому закладено, що держава безкоштовно забезпечуватиме учнів та вчителів не тільки паперовими підручниками, а й електронними.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич наголошує: «У Законі «Про освіту» ми вперше передбачили, що держава гарантує безоплатне забезпечення не лише паперовими, а також електронними підручниками. Тепер Уряд прийняв Порядок, яким визначається конкретний механізм цього. Причому, я хочу наголосити, що йдеться і про електронні версії паперових підручників, у форматі pdf, і про власне електронні підручники та підручники з аудіосупроводом».

Учні та вчителі доступ до е-підручників, право використання яких придбано державою, отримуватимуть через Національну освітню електронну платформу. Зараз, за словами Міністра, майже готове ядро платформи, і прийняте рішення стане одним з важливих кроків до наповнення її необхідним контентом.

Зазначемо деякі інші важливі зміни закладені у Порядок:

– Безоплатно підручниками забезпечуватимуть тих, хто отримує повну загальну середню освіту не лише в школах та закладах профосвіти (як це було раніше), а й закладах фахової передвищої та вищої освіти (коледжі та технікуми). Педпрацівники отримуватимуть окрім підручників і навчально-методичну літературу.

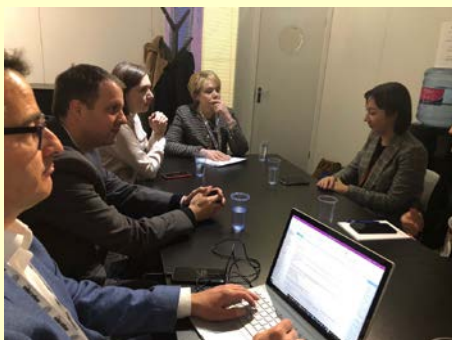
– Для визначення накладу підручників запроваджено новий механізм: розраховуватиметься на найбільшу кількість учнів на 5-річний період використання підручника. Зокрема, видання підручників і посібників здійснюватиметься:

- один раз на 5 років з розрахунку 120% відповідно до потреби;

- для учнів з особливими освітніми потребами з розрахунку 160% від їх прогнозованої кількості.
– На рівні Уряду уперше передбачено формування резервного фонду підручників. За рахунок цього, зокрема, забезпечуватимуть потреби закордонних українців:
  - з української мови та літератури до 1000 примірників;
  - з інших предметів українською мовою до 300 примірників кожної назви;
  - серії «Шкільна бібліотека» до 500 примірників з кожної назви.

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ШКІЛ В УКРАЇНІ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 3-4 від 28 січня
2019 р., с. 2;

- офіційного веб-сайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-zacikavlene-u-spivpraci-z-majkrosoft-dlya-rozrobki-koncepciyi-cifrovizaciyi-shkil-v-ukrayini>

23 січня 2019 року Міністр освіти і науки Лілія Гриневич під час зустрічі з представниками компанії Майкрософт у Лондоні в межах Світового освітнього форуму зазначила, що в бюджеті 2019 року на цифровізацію шкіл в Україні виділено близько 1 млрд. гривень. Для якісного використання цього ресурсу, а також логічного планування процесу розширення доступу шкіл до Інтернету та сучасних технологій, буде створено концепцію, яка пояснює архітектуру цієї системи та логіку її розбудови.

Лілія Гриневич зауважила: «Ми збільшуємо доступ шкіл до сучасних технологій. Це передбачає розширення доступу до якісного Інтернету наших шкіл, а також закупівлю обладнання, на якому зможуть працювати діти та вчителі. На 2019 рік в нас є близько 1 млрд грн на зазначені цілі, але ми прагнемо використати ці гроші максимально логічно, оптимально, з найбільшою користю для наших дітей. Тому нам потрібні технічна експертиза, яка допоможе спроектувати систему найбільш правильно. З огляду на нашу попередню співпрацю, ми хотіли звернутися до вас з проханням стати одними з партнерів, надати нам цю технічну допомогу».

Правильно виписати архітектуру функціонування цієї системи, за словами спеціаліста Майкрософт з використання девайсів для Центральної та Східної Європи Тео Мілев, надзвичайно важливо.

Також Тео Мілев наголосив: «Від цього залежать ваші витрати на використання Інтернету, на закупівлю освітнього контенту тощо. Підхід, що передбачає підготовку такої концепції, дозволить створити дійсно працюючу систему».

Компанія, на його думку, може виступити одним із партнерів, що надасть таку технічну консультацію.

Міністерство освіти і науки, за словами Міністра, також планує залучити широкий спектр консультантів, які розуміються на обладнанні, наданні Інтернет-послуг та програмному забезпеченні, щоб розробити максимально продуману концепцію цифровізації українських шкіл. До роботи вже долучилися спеціалісти компанії Google та Комітету з цифрових освітніх технологій при МОН».

ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 3-4 від 28 січня
2019 р., с. 1,9;

- сайту освітнього порталу
«Педагогічна преса»:

<https://pedpresa.ua/date/2019/01/21>;

- сайту Цензор.НЕТ:

<https://censor.net.ua/ua/news/3107790/umon-prosyat-avakova-vzyaty-pid-osobytyyi-kontrol-rozsliduvannya-pobyttya-vchytelya-fizkultury-kyivskogo>

У Києві відбувся гучний скандал через побиття вчителя фізкультури ліцею №157, розташованого на Оболоні. У відеозверненні педколектив ліцею закликав усіх своїх колег припинити мовчати і стати на захист прав вчителів. У зв'язку з безпрецедентним актом насильства щодо педагога, викладачі провели масштабний мітинг на захист прав вчителів. Їхню ідею підтримали не тільки столичні викладачі, а й їхні колеги з регіонів.

Міністерство освіти і науки та Міністр Лілія Гриневич засуджують безпрецедентний прояв насильства, який стався в київському ліцеї №157. У зв'язку з цим МОН звернулося листом до Міністра внутрішніх справ Арсена Авакова, щоб він взяв розслідування цієї справи під особистий контроль.

Павло Хобзей, т. в. о. Міністра освіти і науки України наголосив: «Ця ситуація немає виправдання, і нападник, якого вже затримала поліція, має зазнати справедливого покарання. Тому ми просимо керівництво МВС взяти справу та її розслідування під особистий контроль. Постраждалий учитель в лікарні, йому завдані серйозні ушкодження. Але не менш жахливо те, що це сталося на очах у дітей, які також зазнали важкої психологічної травми. Тому ми закликаємо педагогічний колектив, психологів та батьківську спільноту ліцею об'єднатися, разом подбати про дітей та обговорити, як уникнути подібних ситуацій в майбутньому».

У листі, яким МОН звернулося до Міністра внутрішніх справ, йдеться про те, що безпека всіх учасників навчального процесу – вчителів, батьків та школярів – є обов'язковою передумовою успішного отримання освіти.

Також у листі наголошено: «Школа – один із основних фундаментів нашої держави, тому за жодних обставин ми не можемо допустити, щоб на її території, з вчителями, які є серцем шкільної освіти, на очах у дітей, яким ми мусимо передати цінності взаємоповаги та цивілізованого співжиття, чинилося насильство та знущання».

МОН акцентує увагу на тому, що «покарання винного та рішуче засудження з боку держави подібних насильницьких дій є необхідним для захисту та розвитку як українського вчительства, так і школярів, які в майбутньому розбудовуватимуть нашу країну».

Колектив Санаторної школи-інтернату № 21 Оболонського району м. Києва засуджує безпрецедентний прояв насильства, яке відбулося в ліцеї № 157 Оболонського району м. Києва та у відеозверненні колективу наголошують: «Школа має бути місцем, вільним від насильства. Як щодо учнів, так і щодо вчителів. І якщо ми всі, як один, не станемо на захист безпеки українських вчителів, то можемо назавжди забути про якісну українську школу. Оскільки жодна психічно здорова людина не працюватиме в місці, де їм не можуть забезпечити базову фізичну безпеку».

Будь-які позитивні зміни в освіті неможливі, якщо вчителі і батьки будуть вважати один одного ворогами. Школу майбутнього в Україні можна побудувати тільки на фундаменті партнерства і взаємної поваги. В тому числі, безумовної поваги до забезпечення безпеки вчителів. Зрештою, безпека дітей у школах можлива за умови безпеки вчителів».

Профспілка працівників освіти і науки України направила звернення до Президента України Петра Порошенка щодо забезпечення безпечних умов праці і навчання всіх учасників освітнього процесу.

У зверненні зокрема зазначається, що робота педагога мирна і не передбачає прямої загрози життю і здоров'ю, і неприпустимо, що в

навчальних закладах столиці європейської держави людина не може почуватися в безпеці.

Профспілка звернулася з пропозицією про надання відповідних доручень для розробки і впровадження національної програми «Безпечний навчальний заклад».

ОНЛАЙН-КУРС З ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 5 від 4 лютого
2019 р., с. 2;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/startuye-reyestraciya-na-onlajn-kurs-z-protidiyi-bulingu-v-zakladah-osviti>,

<https://mon.gov.ua/ua/tag/protidiya-bulingu>

Президент України 16 січня 2019 року підписав зміни до закону «Про освіту», який окреслює поняття «булінг» та вводить адміністративну відповідальність за нього.

Булінг (цькування) – це діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, зокрема, із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Безкоштовний відкритий онлайн-курс для освітян з протидії булінгу (цькування) у закладах освіти створено у межах співпраці Міністерства освіти і науки України, громадського проекту масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus» та Міжнародного фонду «Відродження».

Курс стане також у нагоді всім, хто хоче дізнатися про причини цькування, про те, як запобігати йому та як правильно вирішувати конфліктні ситуації.

Можна курс пройти в будь-який зручний час. Усі лекції, завдання та форум будуть доступні завжди.

Курс складатиметься з 5 модулів:

- Булінг (цькування) як явище, його форми та учасники;
- Організація протидії та попередження булінгу (цькування) в закладі освіти;

- Діагностика булінгу (цькування) в закладі освіти;
- Протидія булінгу (цькуванню);
- Профілактика попередження булінгу (цькування) в закладах освіти.

Після успішного завершення курсу кожен отримає відповідний сертифікат.

Наприклад, лектори розкажуть про те, як розпізнавати ситуації булінгу та вчасно і правильно реагувати на його прояви в освітньому середовищі.

ІНКЛЮЗІЯ 2019

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 5 від 4 лютого
2019 р., с. 5;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/4-roki-vprovadzhennya-inklyuziyi-ponad-12-tis-shkolyariv-ta-majzhe-22-tis-doshkilnyat-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-navchayutsya-razom-z-odnolitkami>

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич під час Всеукраїнської звітної конференції з інклюзивної освіти, що проходила у Києві 25 січня 2019 року за участі Президента Петра Порошенка та Першої леді Марини Порошенко, зазначила, що тільки за останній рік кількість школярів з особливими освітніми потребами, що навчаються у звичайних школах поруч з однолітками, зросла на 61%. Загалом у закладах загальної середньої освіти навчається понад 12 тис., а в дошкільних закладах майже 2,2 тис., дітей з особливими освітніми потребами.

Марина Порошенко наголосила: «Ні для кого не секрет, що освіта визначає ступінь розвитку держави. Інклюзивна ж освіта визначає ступінь розвитку суспільства, в якому ми живемо, а значить – рівень підтримки один одного, рівень гуманності і толерантності у ставленні до не таких, як ти сам».

Майже кожна четверта школа в Україні, за оперативними даними з областей, безпосередньо впроваджує інклюзивний принцип навчання.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич наголосила: «2018 року завдяки фінансуванню з державного бюджету майже 14 тис. дітей скористались корекційними послугами, було створено та обладнано сучасною технікою 500 інклюзивно-ресурсних центрів (ІРЦ). На сьогодні по всій країні вже створено 516 таких центрів. 2019-го ця цифра буде збільшена до 700, що

повинно повністю забезпечити потреби. На обладнання нових центрів в бюджеті цього року передбачено 39 млн грн. Також закладено інвестицію в 504 млн. грн на підтримку осіб з особливими освітніми потребами. Кошти субвенції у розмірі 353,3 млн. уже направлені у школи».

Також Міністр зазначила, що наразі залишається проблема доступності дітей з особливими освітніми потребами до шкіл та інших закладів освіти.

«Ще мало закладів з архітектурною доступністю вище першого поверху. Також недостатньо уваги приділяється доступності пришкільних територій: наявність під'їздів, паркувальних місць для осіб з інвалідністю, зокрема, для підвезення дітей на візках, обладнаних спортивних майданчиків для дітей з інвалідністю тощо. Дуже мало закладів освіти обладнано спеціальними туалетними кімнатами. Однак, слід наголосити, що ситуація поступово змінюється на краще. За оперативною інформацією наприкінці 2018-го безперешкодний доступ для осіб з особливими потребами до 1-го поверху забезпечений у 11 560 закладах освіти, що становить 74% від загальної кількості. Також минулого року МОН підвищило вимоги до доступності. Так, доступність закладів стала частиною ліцензійних вимог до провадження освітньої діяльності», – акцентувала увагу Лілія Гриневич.

ПРОЕКТ PISA В ПАРАДИГМІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 5 від 4 лютого 2019 р., с. 1,8;
- сайту інформаційне джерело «PISA» <http://pisa.testportal.gov.ua/about-pisa>

Міжнародна програма оцінки студентів (PISA) є міжнародним дослідженням, координуваним Організацією економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). Секретаріат організації ОЕСР знаходиться в Парижі. Особливості політики проекту визначаються Головуючою Радою PISA (PISA Governing Board, PGB), яка складається з делегатів ОЕСР і країн-учасниць дослідження. Члени Головуючої ради зустрічаються двічі на рік. PISA заснована на ідеях тісного міжнародного співробітництва професіоналів у

галузі освіти. Кожна країна створює Національний центр PISA, призначається також Національний координатор програми (NPM), обов'язком якого є координування усієї діяльності, пов'язаної з проектом у межах країни.

Починаючи з 2000 року проект PISA поводить кожні три роки. Участь у тестуванні беруть 15-річні учні, які навчаються не нижче, ніж у сьомому класі.

PISA має на меті визначити, наскільки в учнів розвинена здатність:

- до читання, розуміння й інтерпретації різноманітних текстів, з якими вони матимуть справу в повсякденному житті;
- до використання знань і умінь з математики у подоланні різноманітних життєвих викликів і проблем, пов'язаних із математикою;
- до використання знань і умінь з природничих наук для розв'язання різноманітних життєвих проблем, пов'язаних із певними науковими ситуаціями.

Ознайомитися з висновками дослідження PISA можна в праці Андреса Шлейхера «Найкращий клас у світі: як створити освітню систему XXI століття». Саме через це дослідження провідні країни отримують порівнювані дані про рівень знань та вміння їх застосовувати на практиці серед учнів своїх країн.

Лілія Гриневич, Міністр освіти і науки України наголосила: «Ця книга – акумульований досвід близько 20 років досліджень різних освітніх систем, збірник висновків та спостережень про те, які саме механізми роблять шкільну освіту успішною, спонукають дітей до розвитку, а вчителів до творчої праці... Завдяки Pisa та, зокрема, викладеним у цій книзі висновкам, ми маємо реальні орієнтири реформи». Наприклад, в основі НУШ лежить ідея підвищення престижу та кваліфікації вчителя. Pisa й TALIS підтверджує, що це не примха чи звична політична банальність, а необхідність. Дослідження доводить, що залучення, розвиток і утримання найкращих вчителів – найважливіше завдання освітніх систем. І коли ми лише розпочинали реформу, ці дані були важливим підґрунтям, на основі якого ми довели необхідність підвищення зарплати педагогам спочатку на 50 %, а потім на близько 20 %... Дослідження також доводять, що при достатніх зусиллях та підтримці, кожна дитина може досягти високих результатів. Це впевненість, яка має побутовати у кожній успішній освітній системі».

ФІНСЬКИЙ ДОСВІД: ІНТЕГРАЦІЯ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 6 від 11 лютого
2019 р., с. 6;

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 7 від 18 лютого
2019 р., с. 1,9;

- офіційного Інтернет-сайту
КЗ «ЗОППО»:

<http://www.zoippo.zp.ua/>,

https://drive.google.com/file/d/1scRD0I_L-qbJwWp4Y2сyxhBDNJiLnXxA/view

Перший (вступний) модуль Програми підготовки тренерів для тренерів НУШ «Педагогіка початкової школи: Фінський досвід» був проведений у межах Міжнародного проекту ««Навчаємось разом» Фінська підтримка реформи української школи». Проект фінансується Міністерством закордонних справ Фінляндії і реалізується компанією FCG International у співпраці з Гельсінським університетом. Метою тренінгу було ознайомлення із фінськими підходами, досвідом і кращими практиками сучасної педагогіки початкової школи, застосування уроків фінської школи в роботі тренерів для тренерів, тренерів для викладачів НУШ.

Тренінг було проведено викладачами Гельсінського університету Анні Лоукоміес та Реттою Ніемі під керівництвом Арто Ваахтокарі, керівника Проекту «Навчаємось разом», Туйї Лаурен, радника Проекту «Навчаємось разом», а також Романа Шияна та Олени Ліннік (Міністерство освіти і науки України). У тренінгу від Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти взяли участь доктор психологічних наук, професор Гура Тетяна та кандидат педагогічних наук, доцент Нікулочкіна Олена.

Туйя Лаурен наголошує на тому, що у фінських та українських вчителів є багато спільного: з ними легко працювати. «Ми розпочали впровадження спільного проекту на початку цього року, він триватиме до 2022 року. Тепер перебуваємо на етапі залучення учасників до процесу розробки наших навчальних програм», – зауважує пані Туя. Під час цієї програми були представлені наступні теми: вступ до педагогіки початкової школи, методи оцінювання та інструменти, використання навчальних матеріалів, інклюзивна освіта, співпраця між школою та батьками, професійний розвиток учителя.

Тренінги «Педагогіка початкової школи: Фінський досвід» розпочали низку заходів, що заплановані у рамках програми фінської підтримки

реформи української школи. З лютого 2019 по серпень 2020 року триватимуть очні курси тренінгів за шістьма модулями. Методи та інструменти оцінювання, розроблення та використання навчальних матеріалів, професійний розвиток учителів буде розглянуто окремо.

Туя Лаурен наголосила: «Це перша велика тренінгова програма, яка спрямована на інтеграцію фінського досвіду. Надалі тренери, підготовлені тут, розпочнуть проведення тренінгів в областях. Нині ми тільки починаємо, нарощуємо потенціал, створюємо навчальні матеріали, працюємо над тим, аби поширювати їх онлайн. А ще – надаємо експертну допомогу на рівні професійної перепідготовки вчителів в Україні, яка незабаром змінюватиметься. Також взаємодіємо з викладачами з ОППО, щоб збагатити їхні знання, розуміння і навички з цих важливих тем. Ми побачили, що працює добре, а які аспекти потребують підсилення і зміцнення».

ДЕТАЛІЗАЦІЮ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 8 від 25 лютого
2019 р., с. 2;

- офіційного веб-сайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/liliya-grinevich-uryad-najblizhchimi-tizhnyami-podast-u-vru-zakon-pro-povnu-zagalnu-serednyu-osvitu-sho-zrobit-suchasni-mehanizmi-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-realnistyu>

Нещодавно Міністр освіти і науки Лілія Гриневич під час спілкування з освітянами в межах робочої поїздки на Сумщину наголосила, що Нова українська школа – реформа нових можливостей для наших дітей, вчителів та батьків, реалізацію її основ забезпечив Закон «Про освіту», однак деталізувати механізми має закон «Про повну загальну середню освіту», проект якого найближчими тижнями буде подано у Верховну Раду через Кабмін.

Законопроект передбачає деталізацію механізмів забезпечення якості шкільної освіти – процедури шкільного аудиту, запровадження педагогічної інтернатури для молодих вчителів, а також врегульовує окремі питання

інклюзивної освіти, наприклад, що стосуються можливості батьків супроводжувати дітей з особливими освітніми потребами під час уроків.

Лілія Гриневиц зауважила: «Ми дуже хотіли б цей закон цього року прийняти, але наше завдання мінімум – ухвалити його в першому читанні. Таким чином, який би не був наступний парламент, він муситиме працювати із закладеними в цей закон ідеями Нової української школи. Наше завдання, завдання освітян – захистити реформу».

ВІДКРИТТЯ РЕСУРСНОГО ЦЕНТРУ ПІДТРИМКИ СТУДЕНТІВ З ІНВАЛІДНІСТЮ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 8 від 25 лютого
2019 р., с. 4;

- сайту Ресурсного центру підтримки
інклюзивної освіти ІППОКУ ім. Бориса
Гринченка:

<http://rcpio.ippo.kubg.edu.ua/>

<http://kubg.edu.ua/prouniversitet/news/podiji/5799-vidkryttia-resursnoho-tsentru-pidtrymky-studentiv-z-invalidnistiu.html>

Нещодавно у Київському університеті імені Бориса Грінченка відбулося офіційне відкриття Ресурсного центру підтримки студентів з інвалідністю.

У заході взяли участь: Марина Порошенко, голова Фонду Порошенка; Ганна Старостенко, голова постійної комісії Київської міської ради з питань освіти, науки, сім'ї, молоді та спорту; Валентин Мондриївський, заступник голови Київської міської державної адміністрації; Олена Фіданян, директор Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (КМДА).

Головною його метою є створення рівних можливостей для студентів з інвалідністю, шляхом здійснення технічного, педагогічного, психологічного, соціально-педагогічного супроводу та надання допомоги в набутті фахових компетентностей.

Студентів з інвалідністю протягом усього навчання чекає тьюторська та волонтерська підтримка з боку фахівців центру, студентів та викладачів. Фахівцями Ресурсного центру здійснюватиметься спеціальна підготовка

викладачів до роботи в інтегрованих групах, проводитимуться майстер-класи, тренінги з проблем педагогічної взаємодії зі студентами із інвалідністю.

ОСВІТНІ ПРАКТИКИ ВЧИТЕЛІВ КОРЕЇ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 3-4 від 28 січня
2019 р., с. 1,8;

- блога Світлани Галати:

[http://svitlanagalata.blogspot.com/2019/03/
blog-post_59.html](http://svitlanagalata.blogspot.com/2019/03/blog-post_59.html)

Міністерство освіти Республіки Корея, Посольство Республіки Кореї, Корейський фонд сприяння розвитку науки і творчості за сприяння МОН і столичного департаменту освіти і науки організували зустріч нашим українським педагогам з дванадцятью найкращими учителями із Кореї, щоб познайомитися та розповісти про власні освітні практики.

Заступник міністра освіти і науки Роман Гребя перед початком майстер-класу в Корейському освітньому центрі наголосив, що досвід педагогів країни, що за кілька десятиріч здійснила величезний стрибок у економіці (який називають «корейським дивом») – дуже важливий. Секрет успіху цієї держави – працьовитість корейців та особлива увага до освіти і науки.

Роман Володимирович зауважив: «Переконаний, що нам потрібно вивчити цю історію успіху. Завдяки успішним світовим практикам Україна переможе!»

Олена Фіданян, директор департаменту освіти і науки КМДА наголосила, що ця зустріч започаткує нову традицію, і вчителі з київських шкіл матимуть можливість знайомитися з міжнародним досвідом напряду, адже за нормами нового Закону «Про освіту» українські педагоги скоро самі зможуть обирати, де їм підвищувати кваліфікацію. Колеги з Кореї, на думку Олени Григорівни, приїхали до України, оскільки знають про успіхи наших учнів на природничо-математичних олімпіадах і теж хочуть повчитися в українських педагогів.

Викладач мистецтва Хан Цьо Ні наголошує: «Школа – це місце, де живуть минуле, сучасне та майбутнє. На уроках намагаємося поєднувати шкільні дисципліни, щоб діти розуміли зв'язки між епохами та різними галузями знань. Із власного досвіду знаю, що за дві години можна навчитися

ліпити виріб із глини, вивчити кілька пісень і згадати переможні сторінки із власної історії.»

Навчання у корейській школі триває 12 років, шість із яких – це початкова школа, три – середня, три – старша. У початковій школі діти навчаються з 9-ї до 15-ї, у середній – з 9-ї до 16-ї, у старшій – з 8-ї ранку до 17-ї вечора. Розподіл і поглиблене вивчення гуманітарних та природничих предметів відбувається вже у старшій школі, де, окрім уроків, учням пропонують чимало додаткових занять. Додому вони повертаються пізно ввечері, проте домашніх завдань – мінімум.

За словами викладача мистецтва Хан Цьо Ні, праця вчителя більш почесна, ніж робота дипломата. У Кореї часто можна почути вислів: «Учителі настільки ж високо, як Бог». На одне місце у школі претендують близько тридцяти кандидатів. Заробітна плата педагога є еквівалентом приблизно двох тисяч доларів, керівник закладу отримує близько десяти. Директором стати непросто, для цього потрібно постійно підвищувати власну кваліфікацію, брати участь у конкурсах і проектах (це додає бали до персонального рейтингу). Зазвичай керівником навчального закладу стають після тридцяти років роботи (але для активних освітян можуть зробити виняток).

Для того щоб одні школи не були слабшими, а інші сильнішими (і, відповідно, не виникало нерівності при підготовці учнів до вступу до закладів вищої освіти), у Кореї час від часу здійснюється «ротація» педагога – його переводять з однієї школи в іншу. Жоден корейський учитель не викладає в одному класі більше ніж рік. Це робиться для уникнення нерівності серед учнів (вважається, що «слабкий» учень із зміною вчителя отримує шанс проявити себе). Щороку з учнів однієї паралелі формують нові класи. На думку корейських освітян, це зменшує ризик конфліктів і булінгу, сприяє розвитку навичок спілкування.

У Кореї подією національного значення є іспит «сунин» (аналог нашого ЗНО). У режимі підвищеної готовності працює поліція, у спеціальному режимі – громадський транспорт, на великих і середніх підприємствах «зсувається» початок робочого дня для того, аби школярі змогли вчасно дістатися до екзаменаційних пунктів, облаштованих на базі шкіл. Іспит триває вісім години – і на цей час інструктори навіть перевзуються у кросівки, щоб не відволікати учасників цоканням підборів. Усі розуміють, що цей іспит – надзвичайно важливий, адже від нього залежить, чи вступить абітурієнт до престижного університету. Цьому фінальному іспиту, звичайно, передують роки наполегливої роботи. Учні також виховують як активних членів спільноти, які цікавляться різними

проблемами місцевого життя та пропонують шляхи їх розв'язання. Сон Хе Джін, викладач суспільствознавства, на національний педагогічний конкурс представила урок «Чому важливо дотримуватись закону», про який також розповіла у Києві. Мета уроку – визначити, наскільки пов'язані життя і закон, та навчити учня, що дотримання закону – це виявлення любові до своєї країни.

У Кореї також ставляться досить серйозно до теми щастя: наприклад, у Сеульському національному університеті є центр дослідження щастя, і вчителька навіть брала участь у редагуванні одного з тематичних друкованих видань. За словами Сон Хе Джін, учень щасливий, якщо щасливий учитель. Вона порадила всім людям, які займаються викладацькою роботою, передусім піклуватися про своє щастя і багато посміхатися. Тоді й учні слідуватимуть за вами, а викладання стане найкращою і найщасливішою справою.

ФАХОВА ПЕРЕДВИЩА ОСВІТА

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 8 від 25 лютого
2019 р., с. 6;

-офіційного сайту газети „Голос
України”:

<http://www.golos.com.ua/article/314816>

Після прийняття Закону України «Про вищу освіту» працівниками коледжів і технікумів у регіонах та в місті Києві було проведено низку протестних заходів за період з метою привернення уваги до проблем технікумів і коледжів, серед яких: значне скорочення кількості студентів, застаріла законодавча база, невідповідність новим вимогам до підготовки фахівців, їх компетентностей тощо.

Нещодавно на розширеному засіданні Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, було прийнято рішення підтримати проект закону «Про фахову передвищу освіту» (реєстр. № 8321 (доопрацьований). Цей Закон покликаний створити умови для стабільного розвитку закладів фахової передвищої освіти та визначити її місце в системі освіти України.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич зазначила: «Міністерство освіти і науки вбачає метою нового закону повернення вагомості цій ланці освіти, оскільки вона завжди була надзвичайно важливою для розвитку економіки країни. Якщо подивитися на історію, то в радянський період на території України в той час працювало 730 середніх спеціальних навчальних закладів, у яких навчалося понад 800 тисяч осіб, це в середньому 1100 здобувачів освіти на один навчальний заклад. Зараз ми маємо 863 заклади, у яких навчається 388 тисяч здобувачів освіти, що орієнтовно 440 осіб на один заклад. Тому важливо забезпечити багатоступеневість освіти з перспективами для учнів. Пріоритети модернізації коледжів і технікумів — це практико-орієнтований характер освіти, академічна, кадрова і згодом фінансова автономія закладів і співпраця з системою вищої освіти».

Новації законопроекту:

- рівень фахової передвищої освіти відповідатиме п'ятому рівню Національної рамки кваліфікацій;

- на рівні фахової передвищої освіти здобувається освітньо-професійний рівень фахового молодшого бакалавра;

- запроваджується наглядова рада закладу фахової передвищої освіти;

- передбачене багатоканальне фінансування, у тому числі з державного та місцевих бюджетів, а також інших джерел;

- здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти складають державну підсумкову атестацію за курс профільної середньої освіти у формі зовнішнього незалежного оцінювання та мають право на його повторне однократне безплатне складання;

- прийом на навчання для здобуття фахової передвищої освіти здійснюється на основі вступних випробувань (та конкурсів творчих та/або фізичних здібностей вступників у встановлених Умовами прийому на навчання для здобуття фахової передвищої освіти випадках) у закладі фахової передвищої освіти з урахуванням середнього бала документа про базову або повну загальну середню освіту в разі вступу на його основі та бала за особливі успіхи (призерам IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових предметів; призерам III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України) та/або за успішне закінчення підготовчих курсів закладу фахової передвищої освіти. На навчання для здобуття фахової передвищої освіти на основі профільної середньої освіти вступники можуть подавати результати зовнішнього незалежного оцінювання, що проводиться на визначених законами засадах, які приймаються замість результатів вступних випробувань з відповідних предметів;

– існуватимуть лише два типи закладів: фаховий коледж та військовий коледж сержантського складу.

